

KES EI TAHA HOIDA OMA LIPPU JA USKU KÕRGEL, SEE ON TÜHINE.

Hando Runnel

24. veebruaril 2008. a. raadisaates "Inemise sisu"

VABARIIGI SÜNNIPÄEVAST JA OKUPATSIOONIST

Meie vabariigi väljakuulutamise algusest on täis tiksunud 90-ne aastane ajaring.

Eesti riik sündis kordumatul ajal ja seda tänu eelkõige Jaan Tõnissoni vankumatule usule OMA RIIKI. Tänu soome vabatahtlike saabumisele, Kuperjanovi partisanidele ja meie koolipoistele, kellede julgus pani mobilisatsioonist kõrvalehiiljad häbenema. Kuid kindlasti ei maksa unustada ka 1919. aastal vastu võetud Maaseadust! Maausku eestlane sai maad ja võimaluse see oma verega välja lunastada. See oli kindlasti **aatemeeste aeg**, mis toetus aga ühele üliloolulisele osadusele, mida oleks vaja mees pidada ka täna. **Me võitsime oma iseseisvuse tänu sellele, et tollased juhivad USALDASID rahvast, pidasid temaga nõu, olid avameelsed.** Ja rahvas vastas sellele samuti oma usaldusega, andes oma elu ja saatuse oma juhtide kätte. Selle **usalduskapitaliga** vedas riik välja kuni Krivasoo ja Sinimägedeni. Koguni metsavendade meeletult vastupanu oli kantud sellest ideest, mille siiski lõpuks lammutas punaste okupantide poolt pakutud kergem võimalus – oma minast loobumine, hetkekasu läätseleeme eest äraandja teele minek. Kui ahvatlev see tee tegelikult oli, seda näitab kasvõi fakt, et okupatsioonija lõpuks kuulus "kuulsusrikka" NLKP ridadesse pea iga kümnes eestimaalane. Selle kassikulla sära võlus näiteks ära isegi veel 1988. aastal (!) Sõpruse sovhoosi peazootehniku, kes rõõmsalt sinna "ridadesse" astus, et teda ikka peaspetsialistiks kinnitatakse...

Kuid selline valik tõi kaasa **usaldamatuse**, sest kommunistide tähtsaim loomumomadus oli **mitte usaldada isegi teist**

kommunisti! See tõi kaasa aga sellise eetilise allakäigu, kus nn. nõukogude elu normiks sai üldine valetamine ja varastamine. 50 aastat valetamist ja varastamist ongi see kohutav koorem, HINGESAAST, mis ei lase meid vabaks veel tänagi – 16 aastat pärast taasiseseisvumist.

Eriti hämmastav, lausa hirmutav oli seda jälgida meie valla üldplaneeringu ja valla rannaalade osaüldplaneeringu avalikul arutelul Kabli seltsimajas (15. veebruaril). Laskumata selle demagoogia, avaliku valetamise ja vassimiste karusselli üksikasjadesse, mida saalitäiele rahvale pakkusid vallavanem ja planeeringute autor konsultant Koot, tahaks siiski lugejate tähelepanu juhtida mõnede kõnekatele momentidele:

- Kogu aeg korraldi, et **üldplaneeringus lähtutakse üldistest huvidest. Mis need aga täpselt on**, seda ei suudetud mitte kuidagi rahvale ära selgitada.
- Kui üldplaneeringu kaardil on teie maavalduse piiridega viga, **on see teie mure!**
- Miks üldplaneeringus ei suudetud **kolme aasta jooksul** maakonna keskkonnanestistusele esitada nõuet muuta sulaselgelt rumalalt kulgevate roheliste koridoride asendeid?
- Kui vallavanem tabati avalikult valetamast ja sellele tähelepanu juhiti, siis teatas ta jultunult, **et mitte vallavalitsus** (loe: vallavanem) **ei ole süüdi, vaid volikogu (!), kes sellise sõnastusega otsuse or vastu võtnud!**
- Kui vallavanemalt küsiti, mitu ebaseaduslikku ehitist on meie randadesse juba püsti pandud, siis ta vastas, et **ei tea (!) aga ta läheb juba järgmisel nädalal ja loeb need kokku!!!**
- Koosoleku lõpul ütles üks osaleja välja karmi tõe, et **"alles täna toimus selle**

rahva selja taga koostatud kava tõeline arutamine."

- See kõik sarnaneb SA Luitemaa kuruksa arenguprojekti koostamise ja senise läbiviimise praktikaga Rannametsas. (Vt. "RH" nr-d 4, 5 ja 6)

Tegelikult on kõik hoopis lihtsam. Valla rannarajooni on kinnisvaraäri (ühe koosolekust osavõtnu sõnul) paigutanud ca 30 miljonit krooni, millest tahetakse tagasi saada 100 miljonit! Vallavalitsuse poolt kehtestada tahetavate planeeringute kattevarjus on võimalik seda ülitulusat äri jõudsalt jätkata.

See aga tähendab, et okupatsiooniaegne krabamise vaim tegutseb takistamatult edasi.

Ja veel. 11. veebruari Rahvusringhäälingu keskpäeva saates "Uudis-pluss" edastas reporter sõnumi, et Otepää volikogu opositsioonijuht oli kurtnud – sealne vallavanem Pärli ei lubavat vallalehes nende arvamusi avaldada. Raadiomees imestas, et selline asi on EV-s täna üldse võimalik. **Teades aga meie valla elu, pole sarnases keelus midagi ebaharilikku** – see on ju meie vallavanema (vallarahva poolt vaikides heaks kiidetud!?) juba väga pikaajalise praktika edukas jätkamine...

Ka see on okupatsioonivaimu võimu jätkumine.

EER Häädemeeste rakk

EESTI

Et saa me läbi Lätita...III

Niisiis, 2005. aastaks väljakujunenud olukord Lätis oli kõike muud kui meeldiv. Võimutäiust nautinud “ülkkond” hakkas äkki tajuma teatud ohutunnet. Ja ometi oli kõik ju alguse saanud hoopiski sündmustest lõunanaabrite juures. Novembris 2003 lahvatas Leedus skandaal, millist ei osatud ette näha ka kõige halvemas unenäos. Nimelt aasta tagasi presidenditoolile istunud Rolandas Paksas osutus kõige harilikumaks KGB ja vene maffia hüpiknukuks! Nende kaudu kavandas (teatud!) naabersuurriik kaugeleulatuvaid poliitilisi plaane, mis ajasid Leedu rahvuslikud jõud (piltlikult öeldes) tagajalgadele. Viivitamatult alustati presidendi tagandamise protsessi ja 6. aprillil 2004 vabastatigi Paksas parlamendi poolt ametist. Lisaks võeti vaatluse alla ka KGB (oletatavalt) kõikjale sirutunud kombitsad. Mis sellele järgnes, polnud mitte vähem õudustäratav – **näiteks kui Leedu julgeolekuameti (!) juht osutus endiseks KGB ohvitseriks!...**

Kõik see vallandas paanika ka lätlaste juures. Seimis unustati korraks kõik vastuolud ja hakati tegelema n-ö. asjaga. Ja vahetult enne EL-i astumist ilmus “Postimehes” (12. 03. 2004) selline pisike teade:

Läti Seim tunnistas eile kommunistliku ideoloogia kuritegelikuks. Võttes viimasel lugemisel vastu seaduseparanduse natsliku ja kommunistliku režiimi ohvritele poliitrepresseeritute staatuse andmisest, kiitis Seim heaks ka seaduse täiendamise formuleeringuga, mille kohaselt tuleb kuritegelikuks pidada ka kommunistlikku ja natslikku ideoloogiat, mitte ainult režiime ja nende toime pandud repressioone.

Samuti alustati endiste KGB agentide avalikustamise kampaaniat, mis möödunud aastal (arusaadavatel põhjustel!) jõuetult kokku kukkus...

Eestis jäeti kõik see loomulikult ilma erilise tähelepanuta. Meie president oli ju tubli taat ning skandaali võis lavastada vaid tema pisut pidu pannud lapselaste pärast. Loomulikult jäeti avalikustamata, **kelle tellimisel ja korraldusel** see pidu tegelikult toimus... Kagebiidid ainult muigasid, sest nende toimikud olid kõik ammu juba Venemaal, “kindlas kohas”.

Siinse korrumppeerunud võimuladviku jaoks oli palju otsustavamaks ajajärguks hoopiski sajandivahetus. Nimelt tuli just siis langetada väga põhjanevad otsused ja valikud, milledest järgnevalt tulebki meeldetuletuseks pisut pajatada.

N ö. avapaugu andsid ootamatul kombel SEB ja Swedbank. Taibates, et “Ida-Euroopa pangamudeli” edasine järgimine põhjustab peagi oma (Rootsi) aktsionäride hulgas avaliku skandaali, anti siin korraldus vähemalt formaaljuriidiliseltki see korralagedus lõpetada. 1999. aastal võttiski Riigikogu sõnakuulelikult vastu rahapesuvastase seaduse. Teist väljapääsu polnud, sest silmapiirile oli kerkinud veel muinasjutuline võimalus – saada ainsana Baltikumist EL-i liikmeks! Ilma selle seaduseta poleks meid aga Brüsselis tõsiselt võetud. Lääne peibutamiseks (ja vene maffiale teene osutamiseks!) likvideeriti 2000. aasta märtsis oht piirangute seadmiseks välismaalastele maa müümisel **ning sama aasta lõpul lõpetati ka neile piirang mereäärsete kinnistute ostmiseks!**

Ja 2000. aasta 28. aprilli “Postimehes” ilmus pisike sõnum, mille tema üliolulisuse tõttu veelkord siin avaldame:

Vallad soovivad avalikku müüki panna ligikaudu 250 000 hektarit maatulundusmaad, mida saab osta erastamisväärtpaberite (EVP) eest. Kogu müüki mineva maatulundusmaa hulk ulatub maa-ameti andmeil 800 000 – 900 000 hektarini, selle hulgas on nii metsa kui ka põllumaad. Väärtuslikuma metsamaa hind ulatub 15 000 kroonini hektari kohta.

See silmapaistmatu teade on kogu taasiseseisvunud Eesti senise ajaloo jaoks võtmetähtsusega sündmus, sest ainult sellega on siin seletatav ida-euroopaliku kastimudeli (vt. “RH” nr. 2!) meisterlik, korrupsioonipõhine toimimine. Kuid heidame veel kord pilk minevikku.

1991. aasta august tabas meie kommuniste ja kagebiite siiski pisut ootamatult, nagu ka järgmisel kevadel võimu ametlik üleminek nn. rahvuslik-parempoolsele valitsusele. See kõik ehmatas ja sundis pead õlgade vahele tõmbama, tagasi tõmbuma ja aremaid koguni taanduma. Valga autobaasi direktori sm. Vähi poolt juhitud 1994. aasta “veretu riigipööre” asetas siiski kähku kõik omale kohale tagasi. Kuid suur osa üle-öö “ülevärvunud” ja perifeeriasse pöördunud kommunistidest olid ootamatult taibanud sealse elu eelseid. Seoses demokrateerimist taotleva seadusandlusega oli kohalikele omavalitsustele (loe: külanõukogudele!) antud vürstiriigi õigused! Vallavanemad osutasid seal aga taas sellisteks nähtusteks nagu nõukaajal kolhoosi esimees või sovhoosi direktor! Sajandivahetuseks oli kõik kenasti paigale loksunud – eilsed esimehed, direktorid ja partorgid koos suurärastajatega vallavalitsustes ning volikogudest “juhuslik element” (st. ausalt mõtlevad inimesed) välja puhastatud või selges vähemuses... Samuti ei olnud mitte keegi neist unustanud ennast “premeerida” magusate vabade maatükkidega. (Tuletame vaid meelde vallategelaste sellealast praktikat Tahkuranna, Häädemeeste ja endises Tali vallas!...) Kuid maad ja metsa oli ju veel

küllaga! Ning nüüd tuligi hakata tegelema tõelise “bisnisega” – nende erastamisega, mis sageli tähendas vaid kopsakaid altkäemakse, varifirmasid uute maade kahmamiseks-äritsemiseks. Võib-olla hakkab lehelugejatel alles nüüd “koitma”, miks küll Riigikokku pääsenud “eliit” võitles nii meeletult selle eest, et istuda n ö. kahel toolil korraga – kuuluda ka kohalikesse volikogudesse. **(Ei maksa unustada, et see praktika tuli lõpetada õiguskantsler Jõksi nõudmisel, mida loomulikult talle ei andestatud – tarvitseb vaid meelde tuletada, kuidas tema ametisoleku jätkamine Riigikogus maha hääletati!)** Seal toimunud korruptiivsed maatehingud kosutasid ju kenasti kaukaid ja andis telgitaguseid võimalusi isegi maffiapoistega “diile” teha. Kuid et mitte jääda sõltuvaks vaid omavalitsustest, anti selliseks äriks ametlik väljund ka kõige kõrgemas ešelonis – valitsuses! Võtame uuesti kätte meie “Roheline Häädemeeste” nr. 3 ja loeme üle juhtkirja “Valimistest”, kust selgub, **kuidas ja kelle huvides** käivitus kurikuulus looduskaitsealuste maade äriprogramm... Loeme siinkohal illustratsiooniks vaid pisikese teate 2007. aasta 9. veebruari “Postimehest”:

17,7 miljonit krooni teenis ärimees Tullio Liblik, müües kaks Pärnu kesklinna krunti, mille ta oli saanud riigilt looduskaitsemaade vahetusega 2005. aastal. Need ja veel viis krunti Tallinnas, Haapsalus ja Sillamäel oli mees saanud kahe krundi eest Pirital.

Sootuks ebameeldivam juhtum oli aga see, et meie võimuladvik pidi tegelema ühe juhusliku kaebuse kontrollimise ootamatult tõsiste tagajärgedega. Nimelt 1999. aasta juulis pandi politsei poolt toime läbiotsimine Tallinnas Jõe tänaval Diveci kontoris (**loe: põrandaaluses arvevabrikus!**) ning leitud dokumentide läbitöötamise tulemusena selgus, et fiktiivsete tehingute ja dokumentide abil varjati sadu miljoneid maksukroone. Diveci kaitseks tõusid üksmeelselt meie kõige paremad (!) advokaadid, kes nõudsid **“ennekuulmatu eraettevõtluse ahistamise lõpetamist ja kõikide materjalide tagastamist”(!?)**. Seda siiski ei tehtud, kuid ilmselt nendes paberites leidunud avaliku elu tegelaste nimekiri sundis seda uurimist salastama ja venitama. Selle kohta ilmus 2005. aasta (!?) 14. mai “Postimehes” vaid väike teade:

Maksu- ja tolliamet on lõpetamas maksukonsultatsioonifirmast Divec leitud materjalide uurimist, mille põhjal on alates 1999. aasta septembrist läbi viidud 516 kontrolli. Nende tulemusena on esitatud 210 maksuotsust, millest 62 on esitatud füüsilistele isikutele ning 148 äriühingutele, kogusummas 230 miljonit krooni.

Riigieelarvesse on tänaseks (!) laekunud 100,4 miljonit krooni, kuid pooleliolevate kohtumenetluste ja sissenõudmiste tulemusena need summad kasvavad, teatas maksuhaldur.

Tähelepanu tuleks pöörata mõnele kõnekale detailile selles suliteos. Mis te arvate, miks alles 2005. aastal hakati rääkima “arvevabriku” klientide uurimisest? Ja mispärast oli suudetud sisse kasseerida vaid 100 miljonit krooni!? Aga sellepärast, et oli vaja kõrgetel kohtadel tegutsevate varastega kokku leppida. Et nad nõustuks “saaki jagama”, tuli anda neile n ö. pikaajalist krediiti. Oli suur vahe, kas nõuda raha sisse 2000. aastal või viis aastat hiljem. Inflatsiooni tõttu odavnendunud kroonidega oli ju algset võlga hoopis lihtsam kustutada... Veel tagati kõigile täielik anonüümsus, “ärde” säilitamine ja ka **Diveci süüasja lõpparuande rahvale mitteavalikustamine.**

Et samal ajal tegutses laial rindel ka organiseeritud kuritegevus, annavad tunnistust kasvõi paar alljärgnevat näidet.

Tollitöötajad leidsid eile varahommikul Tallinna Balti jaama läheduses kahest autost ja Peterburi – Tallinna reisirongist kokku ligi miljon salakaubana Eestisse toimetatud sigaretti. (PM 13. 07. 2001). Tolliameti teatel saabus kell 1.40 Narva maantee piiri-tollipunkti narvalase Vadimi (s. 1969) juhitud sõiduauto Mercedes. Auto istmete vahelt avastasid ametnikud peidiku, milles oli 138 465 eurot ehk ligikaudu 2,2 miljonit Eesti krooni. Autojuhul polnud ette näidata ühtegi paberit, mis viitaks valuuta päritolule. (PM 28. 10 2002)

Kuid see oli juba nn. prosta kuritegevuse luigelaul. Vene maffia koos allilmalahingutes ellujäetud eesti kolleegidega taipasid, et tuleb kiiremas korras kaasajastuda. Võttes omaks uued trendid, pühenduti operatiivselt prostitutsiooni ekspordile, narkootikumidele, autovargustele, hasartmängudele ja ehitustegevusele (koos kinnisvaraarendusega!). Eriti “kõvaks sõnaks” sai just viimatinimetatu (kui kõige efektiivsem rahapesu vahend!), kus malli võeti itaalia maffia väärtuslikest 1950-ndate aastate töökogemustest. Ning kas arvate, et **eriliste teenete eest (!?)** eesti kodanikuks saanud Ernesto Preatoni saabumine Tallinna oli ikka juhus? Ja tema poja samasuunalised sammud Peterburis!?

Kõige toredam oli muidugi möödunud aasta 23. oktoobril (nüüd juba Islandi kodaniku!) Preatoni säravat nägu vaadata, kes väljus Harju maakohust “puhaste paberitega”. Neli aastat kestnud mammutprotsessi liivajooksmine annab päris hea pildi meie õigusorganite võimekusest. Ilmselt oli siiski õigus Hans H. Luigel, kes 2006. a. augusti “Eesti Ekspressis” arvas, et **Eesti riik (millegipärast) ei tahagi tema üle õigust mõista!...**

(Järgneb)

Tiit Merenäkk

Häädemeeste vallavalitsusele

25. jaanuaril 2008 .a.

ETTEPANEKUD JA VASTUVÄITED

Häädemeeste valla üldplaneeringule ja Häädemeeste rannaalade osaüldplaneeringule

Käesolevaga meil, allkirjutanud Häädemeeste valla elanikel, mööndes, et üldplaneeringu menetlemine on kahjuks vastuolus kehtiva seadusandlusega (planeerimisseadus), on avalikustamisel oleva Häädemeeste valla üldplaneeringule ja Häädemeeste rannaalade osaüldplaneeringule järgmised sisulised vastuväited ja ettepanekud üldplaneeringu eelnõu muutmiseks:

1) Planeeringu koostaja koostöö rannaalade elanikega on olnud ebapiisav.

Planeeringu koostaja põhifunktsioon peaks Planeerimisseaduse § 2 sätestatud põhimõtetest lähtuvalt olema planeeringuala elanike ja teiste huvitatud isikute huvide väljaselgitamine ja huvide tasakaalustamine. Paraku on vallaelanike ja avalikkuse kaasamine planeeringu menetlemisse olnud formaalne, Häädemeeste valla kodulehe andmetel on toimunud vaid kaks väikese osalejate arvuga arutelu, millega ei ole suudetud kohalike elanikke planeeringu koostamisse kaasata.

Juba planeeringu eessõnas (lk 4) väljendub planeeringu koostaja halvustav suhtumine eraomandisse ja eramaomanikesse. Omanikke süüdistatakse soovis kinnisvara arvelt rikastuda ja juurdepääsu takistamises kallasrajale kuid jäetakse tähelepanuta et tänu eraomandi taastekkimisele on eraomandis olevad kinnistud rüüstamise eest kaitstud ja sealne loodus tänu sellele paremini säilinud kui seni avalikus kasutuses olnud aladel. Planeeringu koostaja seisukoht on seda kummastavam, et teame end elavat riigis, mille põhiseaduse üks olulisemaid põhimõtteid on eraomandi kaitse.

Jääb mulje, et planeeringu koostaja ei taha respektierida maaomanike õigust temale kuuluvat kinnisvara oma huvidest lähtuvalt vabalt vallata ja üritab seetõttu planeeringu abiga algatada uut äraspidist omandireformi – remunitsipaliseerimist ja kohaldada omanike peal haldussundi. Sellise suunaga tegevust tuleb aga hinnata põhiseaduse vastaseks.

Planeeringu koostaja esitatud avalike huvide tõlgendust tuleb lugeda meelevaldseks. Avalikku huvi ei saa sarnaselt planeeringus esitatuga käsitleda abstraktsena, lahus kohalike elanike ja maaomanike huvidest. Vastupidiselt planeeringu seletuskirjas väidetule ei ole turismi ekspansiivne arendamine rannaaladel avalik huvi vaid tegemist on arendajate erahuvi. Asjaolu, et planeeringu koostaja esitab end avaliku huvi kaitsjana, vaevumata sealjuures vallaelanike huve välja selgitama ja analüüsima, on tunnustuseks tehtud töö pealiskaudsusest.

2) Planeeringu sisu on vastuolus säästva arengu põhimõtete ning planeeringu seletuskirja 5.1. sätestatud rannaalade arengu põhisuundade ja planeerimise põhimõtete

Planeeringu seletuskirja 5.1. kohaselt tuleb planeeringu koostamisel lähtuda rahvusvahelise koostöödokumendi VASAB 2010 (Visioonid ja strateegiad Läänemere regioonis 2010) raamides 1996.a. koostatud programm-dokumendis „Soovitused Läänemere rannikualade planeerimiseks”, sätestatud rannikualade ruumilise planeerimise ühistest eesmärkidest ja soovitudest, sealhulgas:

igasugune tegevus rannikualadel peab soodustama säästlikku arengut ja kindlustama elanikele sobivad elamistingimused ning garanteerima ranna-joone dünaamilise tasakaalu, bioloogilise mitmekesisuse ja kultuuripärandi säilimise;

rannikualade majanduslikku potentsiaali tuleb toetada ja arendada, s.o. Häädemeeste aleviku ja külade areng, majandustegevus ja infrastruktuur rannikualal peab majanduslikult, sotsiaalselt ja ökoloogiliselt olema säästvad; säästva majanduskasvu ja rannikualade arengu eeltingimuseks tuleb pidada bioloogilise mitmekesisuse ja kultuuripärandi säilitamist ning loodusressursside säästlikku kasutamist mõlemal pool rannajoont;

rannikualad tuleb loodus- ja kultuuriressursse ning puhkehuvisid kahjustada võivatest ehitistest ja infrastruktuurist hoida nii puhtana kui võimalik;

maakasutus ja ehitiste mastaap ning muudatused rannikualade füüsilises keskkonnas peavad olema sobitatud kultuuripärandi ning maastiku looduslike ja füüsiliste tingimustega, seda eriti saarestikes, saartel, maakitsustel ja leetseljakutel;

rannikualade kultuuripärandit, loodus- ja maastikulisi väärtusi tuleb kaitsta selleks sobiliku planeerimise ja arengu juhtimise kaudu;

tagada tuleb rannikualade puhkeväärtuste ja looduse ilu kaitse ning inimeste juurdepääsu rannikule ja kogu rannajoonele;

1. Planeeringu seletuskirja 5.2. kohaselt on eesmärgiks säilitada olemasolev väärtuslik keskkond ja biotoobid ning neid kasutada jätkusuutliku majandusliku ja sotsiaalse arengu huvides, st rannikualasid puudutav perspektiivne arendustegevus peab samaaegselt edendama majanduslikku arengut ning kindlustama looduse, bioloogilise mitmekesisuse, maastiku ja

kultuuripärandi kaitse, avalikkuse juurdepääsu ja vaba liikumise kogu rannikualal.

2. Maakasutus ja ehitiste mastaap ning muudatused rannikualade füüsilises keskkonnas peavad olema sobitatud kultuuripärandi ning looduslike tingimustega.

3. Planeeritava alal on vajalik väärtuslike loodusmaastike, -koosluste ja – objektide vääriselupaigad, märgalad, pärandkooslused, Natura 2000 võrgustiku alade sidumine ühtsesse rohelistesse infrastruktuuri ning nende säilitamine koos tasakaalustatud arengu saavutamise eesmärgil täiendavate vallapoolsete kasutustingimustega.

Kahjuks puudub planeeringu seletuskirjas igasugune analüüs, kuidas esitatud planeeringulahendus aitaks eelkirjeldatud eesmärke saavutada ja kuidas neid põhimõtteid planeeringu koostamisel on rakendatud. Puudub ka planeerija poolt tehtud planeerimisettepanekute analüüs ja põhjendus, mistõttu jääb arusaamatuks, miks üks või teine planeerimisettepanek on tehtud ja kuidas see aitab kaasa lähteülesandes püstitatud eesmärkide saavutamisele.

Väidame, et planeeringu sisu on eeltoodud põhimõtete vastuolus. Planeeringulahendus ei taga rannaalade senise, aja jooksul väljakujunenud tavapärase ja säästliku maakasutuse ja elukeskkonna säilimist ega arvesta mingilgi määral kohalike elanike huvidega vaid halvendab oluliselt nende elamis- ja puhketingimusi.

Planeeringulahendus näeb ette puhkemajanduse ekstensiivset arendamist ning uute ulatuslike looduslike alade reserveerimist kámpingute ja karavaniplastide jaoks, mis ohustab rannaalade looduskeskkonda ja puhkeressursse ning on sellisena vastuolus säästva arengu põhimõtete, sealhulgas planeeringu seletuskirjas loetletud rannaalade planeerimistegevuse aluseks olevate VASAB rahvusvahelise koostöödokumendi põhimõtete

3) Planeeringus esitatud maakasutuse tähistus sisuliselt ebaõige ja eksitav.

Tavapärase planeerimispraktika näeb üldplaneeringu puhul ette maa jagamise sihtotstarbe järgi üldmaaks, maatulundusmaaks, ühiskondlike hoonete maaks, elamumaaks ja ärimaaks. Häädemeeste valla üldplaneeringu ja rannaalade osaüldplaneeringu eelnõu erineb sellest praktikast märgatavalt. Esitatud maakasutuse tähistuses puudub selgesti eristatav ärimaa funktsioon, selle asemel on kasutatud mõisteid „puhkemajanduse arenguala“ ning „looduslik- puhke ja haljasmaa“, millega justkui püütakse planeeringust huvitajat eksitada. Planeeringu seletuskirja tähelepanelikumalt süvenejale leiab, et sisuliselt on ikkagi tegemist ärifunktsiooniga aladega, kus planeeritakse arendada puhkemajandust, rajada kámpinguid ja karavaniparke, mis teatavasti eeldab looduskeskkonna ulatuslikku ümberkujundamist.

Samuti võib pealiskaudsemal vaatlemisel jääda tähelepanuta, et mitmel pool laienevad „looduslik puhke- ja haljasmaa“ (loe: ärimaa, kámpingud ja karavaniplastid, puhkeotstarbeline hoonestus) ja „looduslik haljasmaa ehitusõigusega“ (loe: ehituskeeluala) senistele elamumaa ja maatulundusmaa funktsiooniga erakruntidele ja kinnistutele. Planeeringus ei ole esitatud vähimatki põhjendust, miks kavatakse üldplaneeringuga senist maa-kasutust muuta ja miks on vaja olemasolevatelt elamukruntidelt ehitusõigus võõrandada.

4) Elamumaade jaotus tiheasustusega ja hajaasustusega elamumaadeks planeeringus esitatud kujul on meelevaldne ega põhine tegelikul maakasutusel

Arusaamatuks jääb elamumaade jaotus, mis tähistuse järgi peaks jaotuma linnalise asulakeskuse aladeks, tiheasustusaladeks ja hajaasustuse põhimõttel arendatavaks elamumaaks. Planeeringu joonistel aga viimase sihtfunktsiooniga alasid aga lõunapool Jaagupi küla ei leidu! Seevastu Häädemeeste ja Jaagupi vahel on ulatuslikud küllaltki tiheda asustusega alad kahe maantee vahel märgitud hajaasustusega. Selline liigendus näib olevat meelevaldne ja põhjendamatult.

5) Planeeringus esitatud maakasutuse meelevaldse reserveerimise näol on tegemist põhiseaduse rivega

Allkirjutanud on seisukohal, et lähtuvalt Eesti Vabariigi seadusandlusest saab planeeringuala senist maakasutust muuta või maaomanike õigusi kitsendada ainult seaduse alusel, kusjuures iga selline otsus peab olema selgesti motiveeritud. Planeerija ei ole planeeringu seletuskirjas üldse motiveerinud senise maakasutuse muutmist, mis arvukatel juhtudel näeb ette näiteks maatulundusmaa muutmist ärimaaks ja elamumaa muutmist ärifunktsiooniga puhke- ja haljasmaaks või ehitusõigusega haljasmaaks. Rõhutame siinkohal, et eravalduses oleva maaomandi senise maakasutuse sihtotstarbe muutmise või teiseks sihtotstarbeks reserveerimine, eriti kui see piirab maaomaniku seniseid õigusi talle kuuluva kinnisasja valdamisel, ei saa toimuda maaomanike nõusolekuta ja nende tahte vastaselt, antud juhul aga ei ole maaomanikke kavandatud sihtotstarbe muutmise isegi teavitatud ega ole neid ka planeerimisprotsessi kaasatud. Leiame planeeringu koostaja sellise tegevuse olevat vastuolus nii hea planeerimistava, haldusmenetluse läbiviimist reguleeriva seadusandlusega kui ka Eesti Vabariigi põhiseaduse (omandi kaitse)sätetega.

Algus lk. 3

Eelnevas osutatud puudustest, planeeringus arvestamata huvidest ja esitatud vastuväidetest tulenevalt teeme järgmised ettepanekud Häädemeeste valla üldplaneeringu ja Häädemeeste valla rannaalade osiüldplaneeringu eelnõu muutmiseks:

- 1) Jätkata planeeringu menetlemist ja viia see kooskõlla Planeerimisseaduse § 2 sätestatud avaliku planeerimismenetluse põhimõtetega: kaasata planeeringu koostamisse rannaalade elanikud ja maaomanikud, teha nendega koostööd, selgitada välja omanike huvid ja arvestada nendega;
- 2) Viia planeeringulahendus vastavusse planeeringu lähteülesandes sätestatud eesmärkide, eelkõige rannaalade loodusressursside säilitamise ja säästva arengu põhimõtetega ning nendest põhimõtetest lähtuvalt mitte näha ette uute äriotstarbeliste puhkealade rajamist ja puhkemajanduse arendamist kohtades (sealhulgas Orajõe, Lemme, Majaka ja Kabli külas) kus see on vastuolus kohalike elanike huvidega ning vähendab väljakujunenud puhkealade väärtust, ületab rannaalade koormustaluvust ning ohustab seal väljakujunenud rahuliku puhkemiljöo ja olemasolevate loodusressursside säilimist.
- 3) Lähtuda planeeringu koostamisel olemasolevast faktilisest maakasutusest ja mitte planeerida olemasoleva maakasutuse või sihtotstarbe muutmist juhul, kui kavandatav sihtotstarve ei ole kooskõlas kohalike elanike ja maaomanike huvidega, kuna vastav tegevus on ilmselgelt vastuolus tänasel päeval kehtiva seadusandlusega.
- 4) Viia maakasutuse tähistus planeeringu seletuskirjas ja joonistel kooskõlla Eesti Vabariigi planeerimispraktikas väljakujunenud tavade- ja sihtfunktsioonidega (elamumaa, ärimaa, ühiskondlike hoonete maa, üldmaa jne), tuues elu-, äri- ja avaliku funktsiooniga maa-alad planeeringus selgesti esile ja muutes planeeringuga kavandatava maakasutuse üheselt mõistetavaks.
- 5) Näidata planeeringus olemasolevad elamumaad lähtuvalt senisest maakasutusest ja asustustihedusest ning planeerida elamualade arendamist tiheasustuse põhimõttel üksnes juhul, kui see on omanike huvidest või muudest asjaoludest tulenevalt põhjendatud.
- 6) Viia planeering kooskõlla Eesti Vabariigi põhiseaduse § 32 sätestatud maaomanike põhiseaduslike õigustega ja põhiseaduse § 53 sätestatud kohustusega säästa elu- ja looduskeskkonda.
- 7) Näha planeeringus ette olemasolevate, seni puutumatusena säilinud rannaluidete ja kaitsemetsade säilitamine ning mitte planeerida sellistel aladel tiheasustuse või puhkemajanduse edasist arendamist.

17 allakirjutanut

KOMMENTAAR

Häädemeeste vallavalitsus vastas rannarahva põhjalikule pöördumisele (vt. eelnevat teksti) üksnes sellest nelja lõigu tsiteerimisega, millele oli lisatud kolm alljärgnevat demagoogilist lauset:

Häädemeeste valla üldplaneeringu ja Häädemeeste valla rannaalade osiüldplaneeringu koostamisel ja avalikustamisel on lähtutud õigusaktide nõuetest. Samas peame lisama, et avalikustamine ja lähteseisukohtade arutelu on olnud laiapõhjalisemad, kui õigusaktides nõutud. Planeeringulahendus on vastavuses lähteülesandes seatud eesmärkidega.

15. veebruaril toimus Kabli Seltsimajas Häädemeeste valla üldplaneeringu avalik arutelu ja ettepanekuid vallavalitsusele täiendati veelgi.

SA LITEMAA TEGEVUSE JÄLGEDES I

ALLJÄRGNEVALT JÄTKAME SA LITEMAAGA SEONDUVATE AVALIKKUSELE HUVIPAKKUVATE KÜSIMUSTE AVALIKUSTAMIST. Nimelt toimus möödunud aasta 30. mail üpris tähelepanuväärne koosviibimine, kus vormistati kaks huvitavat dokumenti.

Üleandmise-vastuvõtmise akt nr. 1

MTÜ Eesti Ornitoloogiaühing, keda esindab juhatus liige Andres Kalamees põhikirja alusel ja SA Litemaa, keda esindab juhatus liige Moonika Ani põhikirja alusel, leppisid kokku alljärgnevas:

Üleandja annab üle ja Vastuvõtja võtab vastu alljärgnevad Euroopa Liidu LIFE-Nature projekti *Restoration and management of the Häädemeeste wetland complex*, LIFE00NAT/EE/7082/ raames soetatud varad jääkväärtusega 4669,77 (neli tuhat kuussada kuuskümmend üheksa kr ja 77 senti) EEK (seisuga 30. 04. 2007):

1. arvuti Laptop jääkväärtusega 524,02 krooni,
2. vaatetoru Leica jääkväärtusega 0 krooni,
3. teleobjektiiv Canon jääkväärtusega 0 krooni,
4. binokkel Leica Trinovid jääkväärtusega 264,11 krooni,
5. GPS Meridian Plat. Eum. Jääkväärtusega 148,29 krooni,
6. digikaamera Canon jääkväärtusega 0 krooni,
7. Ordi Pentium 1500 jääkväärtusega 0 krooni,
8. printer Canon BJ S9000 jääkväärtusega 433,21 krooni,
9. hobuvanker jääkväärtusega 3300,14 krooni,
10. printer HP LaserJet jääkväärtusega 0 krooni,
11. Manfrotto statiiv jääkväärtusega 0 krooni,
12. nagi Cactus jääkväärtusega 0 krooni,
13. arvuti laud jääkväärtusega 0 krooni,
14. kapp ustega jääkväärtusega 0 krooni,
15. riidekapp jääkväärtusega 0 krooni,
16. riul jääkväärtusega 0 krooni,
17. riidekapi vaheriul jääkväärtusega 0 krooni,
18. lamellkardin jääkväärtusega 0 krooni,
19. 5 klienditooli jääkväärtusega 0 krooni,
20. kirjutuslaud jääkväärtusega 0 krooni,
21. laud Antri jääkväärtusega 0 krooni,
22. riul jääkväärtusega 0 krooni.

Üleandmise-vastuvõtmise akt nr 2

Üleandja annab üle ja Vastuvõtja võtab vastu projekti raames soetatud järeelhaagise (reg. nr 849DC, mark BYGDSILJUM, mudel BRUNTELYX VINKOOD 3489) jääkväärtusega 10 500,14 (kümme tuhat viissada kr ja 14 senti) EEK (seisuga 30. 04. 2007) [Tegemist on loomaveokäruka – toim. märkus]

Vastuvõtja kohustub [mõlema aktiga] vastuvõetud vara kasutama nimetatud projekti projektialal (milleks juriidiliselt on Litemaa looduskaitseala).

Vastuvõtja kohustub kasutama vastuvõetud vara sihtotstarbeliselt Litemaa looduskaitseala kaitse-eeskirjas ning kaitsekorralduskavas toodud eesmärkide täitmiseks, hoidma vara heaperemehelikult ning tagama vara olemasolu vähemalt kuni 30. 04. 2010.

Üleandjal on vajadusel õigus kontrollida vara olemasolu ja seisukorda.

Üleandja
Andres Kalamees

Vastuvõtja
Moonika Ani

Väga huvitav oli ka saatetekst, mille samuti avalikustame:

Tervist, edastame Teile 26. 11. 2007 esitatud avalduse alusel palutud dokumendid. Dokumendid on esitatud tutvumiseks, aktide ja nendes sisalduva info avaldamine meedias on lubatud vaid mõlema akti poole (Üleandja ja Vastuvõtja) kirjalikul nõusolekul.

Kena päeva, **Moonika Ani**

KOMMENTAAR

Häädemeeste rohelistes usuvad, et prl. Ani lõi selle tekstiga endale n-ö. näppu. Ja et ta tegi seda süüdimatult, ülaltpoolt tulnud käsku täites. Kuid ikkagi oleks tal tulnud kaaluda, MIDA ta tegelikult korda saadab. Nii nagu pidanuks ta mõtlema juba 14. septembril 2005. aastal, kui andis nõusoleku hakata **ainuisikuliselt** (!) esindama ja juhtima (!?) SA Litemaa Juhatus.

Loodetavasti annab juba see sissejuhatus SA Litemaa tagamaade avamisse meie lehe lugejatele piisavalt mõtlemisainet. Samuti soovime mäluvärskenduseks üle lugeda "RH" nr. 4 ("Rannarahva selja taga"), "RH" nr. 5 (Intervjuu) ja "RH" nr. 6 ("Ikka intervjuust").

"Roheline Häädemeeste"

Trükiarv: 1500, trükikoda: Bookmill

e-mail: rohelineleht@gmail.com

Toimetaja k.t: Tiit Merenäkk

Ilmub kord kuus.

Meie ajaleht on loetav internetis: <http://rohelineleht.googlepages.com>

MIS TOIMUB VANAVESKI KINNISTUGA V?

Tänase järjeloo kirjapaneku ajaks on möödunud juba rohkem kui aasta detailplaneeringu avaliku arutelu päevast (16 jaan. 2007), kuid Häädemeeste vallavalitsus pole suutnud ikka veel teha korrektset otsust, mis annaks sellele selge suuna. 16. veebruariks 2007 oleks pidanud otsus tehtud olema – milles küsimus, mida oodatakse? Terve aasta on kaubeldud (vt. nov. “RH”-d) ja sellega üritatud aega võita, milleks? **16.11.2007** saime üllatava vastuse meie poolt vallavalitsusele 22.oktoobril 2007.a. esitatud kirjale. Selles viidati seadusemuudatusele Looduskaitseaduses, see jõustus aga juba **01.04.2007.a.** Kas ei näita see mitte seda, et valla arengu- ja keskkonnanõunik (Merle Loring) pole oma ülesannete kõrgusel? On ju nimelt tema kirjade autor(nii on minu suulisele järelpärimisele vallamajast vastatud), mida meile kolm korda viie kuu jooksul vallast saadetud on, kuid see ei ole vallavalitsuse otsus. Pealegi pole M. Loring vallavalitsuse liige, st. et vallavalitsuses eiratakse seadusesätteid! Esimene kiri lähetati teele **15.04.2007**, selleks ajaks oli seadusemuudatus jõustunud ning keskkonnanõunik peaks vähemalt oma töövaldkonda puutuvaga koheselt kursis olema. Olnuks vaja vaid vaadata IT-s vastavat seaduse lehekülge, mitte aga rääkima, et talle teatati sellest alles seitse kuud hiljem – ajal, mil vallaametnikel oli vaja välja mõelda uus takistus, et mitte planeeringut volikogu istungile saata.

Et Pärnu Keskkonnateenistuse teatel seadusemuudatus Vanaveski kinnistut ja selle lähiala ei puuduta, otsustas vallavalitsus 21.detsembril saata meie planeering Pärnu Maavalitsusele järelvalve teostamiseks – miks seda enne ei tehtud? Selge on, et üritati aega võita, oodatakse üldplaneeringu kehtestamist.

29.01.2008 olid kõik vastuväiteid esitanud kodanikud ja firmade esindajad oodatud Pärnu Maavalitsuse V korruse saali. Kohal oli vaid Eesti Looduse Fondi (ELF-i) esindaja, sest Maarika Kose oli saatnud novembris 2006 (enne planeeringu avalikku väljapanekut) kaebuse Vanaveski detailplaneeringu avaliku väljapaneku kohta ELF-is töötavale sõbrannale (seda kinnitas M. Kose ise 2007.aasta veebruarikuu volikogu istungil), põhjuseks oli, et planeeringuala jääb NATURA 2000 võrgustiku alale!? Meie aga omame 2004.aasta 28.okt. Keskkonnateenistusest saadud vastust, milles on kirjas, et meie 28.08 2004.a. esitatud avaldus on rahuldatud. Selles selgitasime Vanaveski alade mittevastavust Orajõe hoiuala koodidele (luitemetsad ja vanad metsad) ning palusime vabastada Vanaveski kinnistu NATURA 2000 võrgustiku alade nimistust.

Maavalitsuses toimunud arutelul tuli aga ELF-i esindaja välja teatega, et see vabastus Euroliidu tasandil ei kehti(?), see olevat vaid siseriikliku hoiuala (Orajõe hoiuala) alt vabastamine!? Keskkonnateenistus pole saatnud meie avaldust ka n-ö. teise ringi läbivaatusele Euroopasse. Kas ei tõesta ka see varjul hoitud tõdemus (praegu vallas töötav Moonika Ani oli 2004.a. Pärnu Keskkonnateenistuses NATURA projektiga otseselt seotud) valla soovi viimse piirini takistada mittesobilike eraomanike kinnisvaraarenduse võimalusi? Plaanib ju vallavalitsus üldplaneeringu kehtestamise järgselt maade RESERVEERIMISEGA (!) takistada mittesobilikel maaomanikel oma kinnistuid soovikohaselt hallata. Enne üldplaneeringu avalikku väljapanekut on vallavanem nn. omadele (valla töötajatele ja sobilikele kinnisvaraarendajatele) kõik maade omamise võimalused juba kätte „mänginud“! Valla üldplaneering ja rannaalade osatükkidele ongi „Vanaveski näitemängu“ lõppvaatuseks ja kõikide küsimärkide vastuseks. Tahan teada, miks vallavalitsus ei nõua Loode detailplaneeringu tegijatel KSH-d (keskkonna strateegilist hindamist), jääb ju see kinnistu samuti NATURA võrgustiku alale? Vastan siinjuures ise. Ei nõua, sest Loode kinnistu omaniku allkiri puudub sellelt ühiskirjal, millega külaelanikud ja suvilaomanikud protestivad Looderanna detailplaneeringu kehtestamise vastu (karavanide parkla loomiseks), sest polnud tehtud keskkonnanõuuringuid. See oli vallavanema suur äriplaan, mille nurjamises on ka meie allkirjadel oma osa. Aava küsis minult (häbi tundmata) ühel Looderanna planeeringu arutelul: „Kas võtate oma allkirjad tagasi?“ ja et me seda ei teinud, üritab ta leida kõikvõimalike vahenditega KSH nõudjaid kõrgematest asutustest, et siis oleks põhjust meid uusi väljaminekuid tegema panna ja üldplaneeringu kehtestamiseni aega võita! Siinjuures tekib küsimus, miks meilt varem KSH-d pole nõutud ja kas praegu, aasta peale avalikku arutelu, on seadusega õigus seda teha? See ala on vaid üksiksuvilate alaks planeeritud ja Keskkonnateenistus on andnud planeeringule mitu positiivset kooskõlastust ning enne ELF-ist tulnud nõuet pole tehtud ettekirjutusi keskkonnanõuuringuteks.

Küsin Vanaveski planeeringule vastuväiteid esitanud Treimani küla agaratelt Vanaveski alade „külastajatelt“, kus on teie vastuväited Loode planeeringule? On see ju kunagine Vanaveski ala, kus asus tegelikult vesiveski, millele nõuate geoloogilisi uuringuid? Miks polnud ühtki agarat allkirja-andjat Maavalitsuse saalis ja aasta tagasi 16.jaanuaril Häädemeeste huvikeskuses, oleksite tõde kuulnud otseallikast? Tegelikku tõde väänab ka aasta tagasi avalikult arutelul M. Ani koostatud „Protokoll“.

Kellele oli siis kasulik liita Vanaveski luideteta võsastunud kinnistu NATURA 2000 võrgustikuga?

Selle küsimusega läheme tagasi ajalukku, aega, kui me veel usaldasime „ausat“ vallavanemat ja veel nii mõndagi ilusa jutu rääkijat, kes meile maade asjaajamises heade suhete varjus enda “abi” pakkusid.

Kahes viimases artiklis avaldatud tekstist on leheruumi puudusel välja jäänud üks selgitav dokument, mis näitab RANNA I kinnistu ostus osalenute ringi kuulujaid, aga see on Vanaveski toimikus olemas. Peale Mart Kengu [tasus **2024 kr. 09.09.1997**, kusjuures aluseks olnud Pärnu Maavanema korraldus maa erastamiseks OÜ Nelikkond-ile nr.1072, on välja antud **29.09. 1997.a.** kuid

Ranna I kinnistu registreeriti alles **10.08.1998.a(!)** on ostust huvitujateks olnud veel Estiko-Investeeringute AS (maksis **21 728 kr 01.10.1997**) ja EÜP (maksis **12 060 kr**), need summad kajastuvad ühel poolikult täidetud avalduse blanketil, mille all on kuupäevaks märgitud **27.02.1998.a.** Selle avalduse blankett on üks paljudest, millele M. Kenk allkirju kogus juba esimesel kohtumisel meiega. Kui lugeja mäletab varem kirjapanekut, siis oli Kengul mitmeid tühje blankette, kuhu ta palus kohe alla kirjutada, et ei peaks iga uue vajaliku dokumendi pärast allkirja järele sõitma ja asjad pidid nii ka kiiremini korda saama. Nüüd saame küll aru, kui lihtsameelsed me olime, kui tookord pimesi „tähtsaid külalisi“ usaldasime!

Olgu meie lugu hoiatuseks neile, kellel on veel müügiks sobivaid maavaldusi!

Juhime lugejate tähelepanu kuupäevadele, mis dokumentides kajastuvad. Petturid on koos kuidagi hajameelsed olnud, aga eks nad olid kindlad, et keegi neid ei kontrolli! Eesti Vabariigi seaduste järgi on esimesed Vanaveski maadega tehtud tehingud uurimise jaoks tänaseks aegunud ja petturluses osalenud praegu puhtad sellid, sellepärast avaldangi meiega tehtu üldsusele, et näidata, kes on kes.

Ega me peale neid tehinguid, mis lugejale juba teada on, kohe n-ö nägijaiks veel saanud. Pettureid „ujus“ veel paar tükki ligi (üks ülbem ja kavalam kui teine) enne kui meil „silmad avanema“ hakkasid! Selle tulemusena, et neil „magusa“ äri ära segasime, olemegi 2003. aasta augustist alates ootama pidanud detailplaneeringu kehtestamist. Samas on mitmeid samalaadseid (hiljem alustatud) rannaäärseid planeeringuid volikogu üsna ruttu kehtestanud ja üritanud kehtestada nagu Looderanna kääpinguala, mille naabrusesse (endine Ranna I kinnistu, mis on nüüd kuueks jagatud) valati rannaliivale ruttu kolm suurt täisbetoonvundamenti, millest ühel on juba maja peal ja elektrikaabelgi kinnistuni veetud? See töö tehti päev peale üldplaneeringu avaliku arutelu, laupäeval. Kas peab see kinnitama vallavanema vastust, mida temalt Kablis rahva ees küsiti: „Kas tal on andmeid ebaseaduslike ehitiste kohta rannaalal?“, mille peale Aava veidi mõeldes ütles, et tema teada vist ei ole!? Need vundamendid rajati metsamaale, omavoliliselt võeti maha rannamände, vaja ei olnud detailplaneeringut, keskkonnanõuuringuid ega arvestada ehituskeelu-vööndiga ja vallavanem kiidab kõik selle õigeks! Küllap varsti leitakse võimalused ka nende kahe vundamenti kasutuselevõtuks, see on vaid aja küsimus, sest maantee äärde on paigaldatud kaks elektrikilpi!

Häädemeeste valla üldplaneeringus on RMK-le kuuluva kahe telkimisala (Lemme ja Krapu) vahele jääv eravaldusi hõlmav rannaala RESERVEERITUD ehitusõigusega rohealaks, kusjuures olemasolevaid maasihtotstarbeid lubati mitte muuta ja olemasolevatele hoonetele lubatakse mingil määral juurdeehitisi teha, samas ignoreeritakse teadlikult mitu aastat varem algatatud detailplaneeringut. Miks algatati 2006. aastal Vanaveskiga sarnane Loode detailplaneering, kui vallavanem ja M. Loring teavad väga hästi Vanaveski aladele planeeritavaid maasihtotstarbe muudatusi, sama tahetakse ka Loode planeeringus teha – kuidas oleks see üldplaneeringu kehtestamise järgselt võimalik? Häädemeeste vallas on aga kõik võimalik, siin vaadatakse vaid rahakotti ja maaomaniku tausta! Küllap sellepärast muudetigi 2003.aastal ehitatud Timbergile kuuluv suvilaalune katastriüksus juba varakult (enne müügitehingut) elamumaaks ning sama tehti kunagise Ranna kinnistuga, kus postidel seisvate rajatistalune maa samuti elamumaaks nihverdati? Vägivaldselt rajatud vundamendid saavad kõik kindlasti varsti ehitusloa ja ametnikud ning tulevased ehitajad on õigematest õigemad. Pealegi pole kohtu poolt tühistatud Looderanna detailplaneeringuala üldplaneeringus reserveeritud hoonestusõigusega rohealaks, see on jäetud kääpingumaaks. Arusaamatu, miks eravaldustevahelisele kitsale rannaalale üritatakse tuua hulgaliselt puhkajaid?

Ikka ja valjemini küsin seepeale, miks siis meile kuuluval kinnistul meie midagi arendada ei või, sest kui Tarvi Kalnin 2001.aastal 2,54 ha-l tegutses, siis võis sinna kõike planeerida, piirangud hakkasid tulema peale seda, kui Kalnini kahtlastele sahkerdustele meie omal kinnistul lõpu tegime? Nüüd sahkerdab ta endisel Ranna I alal ja on uhke veel pealegi, et see on tema isiklik omand, teeb mis tahab (vt. IT kommentaare peale ajalehes Pärnu Postimees avaldatud artiklit „Renoveerimisloa varjus kerkivad usehitised“ 08.05.2007). Ja nagu näha teebki, mis tahab, sest vallavanema võim sellest mehest üle ei käi. Mäletan hästi, kuidas Kalnin oma rusikas kätt näitas ja kinnitas, et Aava proovigu vaid teisiti teha kui tema seda soovib, et Aaval on musti tegusid Lapanina ümbruses küll, millest tema teadlik on!? See ütlus oligi esmapõhjuseks, miks me ta abist loobusime. Siit ka vallavanema erinevad venitustaktikad kuni lootuseni, et üldplaneeringu kehtestamisega Kalnini soovid täidetud saavad ja Koitlald planeeringust ilma jääks.

Nüüd siis kaks viimast maa väljapetjat, kelledega kaasnes veel mõni tehingusse segatu. Enne Kalninit ilmutas ennast veel üks (tänapäevaks manalateel olev) Häädemeeste kupeldaja, kes lubas hea ostja tuua ja tõi kellelegi, kes pakkus (minu teadmata) Arvole 2,54 ha eest n-ö. võileivahinda ning mehed olid eeltehingudki ära teinud. Lõppvaatus jäi aga olemata, sest seekord tuli lõppaktile ka minu allkiri saada, aga et nüüd kumas selgelt läbi järjekordne maa odavalt kättesaamise lootus, siis tuli salajase eellepingu alusel lepingust taganejal maksta leppetrahv. Väike see just polnud, kuid maa jäi seekord alles.

Ja nüüd astub areenile järjekordne „suurtegiija“, hea tuttav nii minule, kui lapsest peale ka Arvole. Tarvi Kalnin on üritanud ennast igal ettejuhtuval võimalusel õigustada ja just mind sarjata, tembeldades mind isegi hulluks(!), sest olin ju mina see, kes aru sai, kui räpast äri ta tegelikult ajada üritab ja sellele piiri panin.

Kena kevadeootust lugejatele!

Lydia Koitla

RAIESMAA LAUDA LÕPULUGU

EV Riigikohtule

Häädemeeste roheliste õigusteabe
AVALDUS

Seoses Pärnu Maakohtu otsusega 13. 11. 2007.a. kaotas Häädemeeste vallavalitsus oma valla talunikule Lembit Künnapasele (vt. "RH" nr. 9). Küll aga keeldus Pärnu Maakohus talle välja maksmast advokaaditasu (17 251 kr.) täies ulatuses, vaid osaliselt – 10 000 kr. Kuid ka see kohustus sõnastati (sihilikult?) nii ebamääraselt, et isegi seda summat pole Lembit Künnapasel õnnestunud mitte kusagilt kätte saada. Nimetatud otsust toetas huvitaval kombel ka Tallinna ringkonnakohus **ilma edasikaebamisõigusega!** Tänu sellele käib vallavanem uhkelt mööda valda ringi ja praalib, et mis siis et Künnapas võitis – ikka sai 7200 krooniga mööda pükse! Ei ole ülearune mainida, et selle kohtuasja tõttu jäi talunikul laut ehitamata ja ta oli sunnitud oma loomadele küla pealt talveks ulalust otsima...

Võttes kõike seda arvesse, EER Häädemeeste roheliste rakk tahab teada:

1. Kas kohtunik Teet Olviku kohtuotsus advokaaditasu osas on pädev või on see n-ö. kallutatud?
2. Kas EV õiguskord annabki õiguse Häädemeeste vallavanemal võidutseda ja nn. Künnapase juhtumiga vallarahvast hirmutada?
3. Kas Riigikohus teab, et demokraatlikes riikides on nii, et kodaniku õigusi rikkunud ametnik peab tolle õigused taastama ja nende rikkumiste eest vastutama: **ta hüvitab selle kas rahaga või kaotab töökoha** (vt. "RH" nr. 10)?

Käesoleva avalduse kirjutamiseks on Lembit Künnapas andnud oma nõusoleku. Nii avaldus kui ka vastus avaldatakse ajalehe "Roheline Häädemeeste" järgmises numbris.

Tartus, 8. jaan. 2008.a.
Lugupidamisega, Tiit Merenäkk
EER Häädemeeste raku volimees

Austatud hr. Tiit Merenäkk

Meie 07. 02. 2008 nr. 3-10-7-7

Vastuseks Teie pöördumisele teatame, et vastavalt kohtute seaduse § 26 on Riigikohtu pädevuses kohtulahendite kassatsiooni korras läbivaatamine. Seaduses sätestatud juhtudel vaatab Riigikohus kohtulahendeid läbi teistmise (st. jõustunud kohtuotsuse teistkordse läbivaatamise) menetluses.

Eelöeldust tulenevalt saab Riigikohus võtta seisukoha üksnes sellises õiguslikus küsimuses, mis on jõudnud Riigikohtusse menetluskorda järgides. Riigikohus väljendab oma seisukoha kohtulahendis. Riigikohtu pädevuses ei ole õiguslaste selgituste ega arvamuste väljastamine.

Lugupidamisega, **Merle Heitur**
Õigusteabe osakonna juhataja

KOMMENTAAR

Sammudes Eesti õigusruumis, võib seal sageli ennast leida nagu minevikuvarjudega täidetud tondilossist. Kuid kohane on alustada selgitavate näidetega meie igapäevaelust. 2006. aasta 15. novembri "Postimehest" võis lugeda:

Pankrotihaldurit karistati tingimisi

Harju maakohus mõistis Kohtutäiturite Koja kunagise juhi ja Läänemaa endise pankrotihalduri Kersti Kaasiku süüdi ametiseisundi kuritarvitamisega suure kahju põhjustamises ning karistas teda tingimisi ühe aasta ja kuue kuu pikkuse vangistusega kolmeaastase katseajaga.

Kaitsepolitsei süüdistuse kohaselt omastas Kaasik pankrotistunud kütusefirmast Serlin kahe aasta jooksul 938 625 krooni. Samuti süüdistati Kaasikut AS Serlini dokumentatsiooni ja raamatupidamispaperite põletamises, et poleks võimalik tuvastada pankrotistunud firma täpset majanduslikku seisut.

Ja järgmise päeva (16. nov.) "Postimees" avaldas sellise uudise:

Politsei praak päästis ärimehe süüdistustest

Riigiprokuratuur lõpetas aastatepikkuse kriminaalasja ligi kahe miljoni krooni väljapetmises süüdistatud tuntud kinnisvaraärimehe suhtes aegumise tõttu, vahendas ETV saade "Pealtnägija". Saate andmetel ei suudetud tõestada, et kinnisvarafirma Uus Maa praegune direktori asetäitja ärimees Aivo Hallist hoidis tahtlikult uurimisest kõrvale.

Ehkki mitu kannatanut tundis Hallistis ära kelmi, kes kasutas aastate eest varastatud passi ja Aivo Linnu valenime, läks uurimine luhta, sest politsei ei teinud seitsme aasta jooksul ühtegi tegelikku katset kahtlusallust leida.

Kui lugesite neid lugusid tähelepanelikult, siis valdab teid nüüd ehk mingi mõttetu tühjuse tunne. Kusagil kõrgustes lehvib kogu aeg pea kohal loosung ÕIGUSRIIK, mis millegipärast moonduv aga VARASTE VABARIIGIKS. Eriti veel siis, kui teate et EV-s avastati 2006. aastal vaid 46% kuritegudest...

Ma esitasin Riigikohtule selle avalduse täie teadmise, et vastus tuleb – JOKK. Nii juhtuski. See ei ole nende rida. Nemat järgivad vaid menetluskorda. Mind huvitas, **kas meie kõige kõrgem kohus on võimeline paragrahvide taga nägema korrumppeerunud postkommunistlikus riigis hädasolevat inimest.** Kas Riigikohus teab, mis toimub temast allpoolseisvates kohtutes? Pärnu Maakohtus asetleidnu on ju ometi tüüpiline tänases kohtupraktikas. Kokkumäng, ringkäendus, tutvused, altkäemaksud – kõik nii tuttavad nähtused nn. nõukogude kohtust.

Kuid Riigikohtu südametunnistust see ei häiri. Asja tuleb võtta rahulikult, sest pensionini on võtmeisikutel veel tükk aega. Ja rahvas, kodanikud, valijad... Ah, mis neist rääkida! Ütles ju juba 2001. aastal (Luup nr. 1) tollane "möödukas" (ja äsjases presidendi poolt vabariigi juubelikõnes kõrgeks kiidetud!) Marju Lauristingi: **"Ükski seadus ei näe ette, et valijaga tuleb rääkida."**(!?)

Kuid siiski tahaksin kõrgele kohtule jätta järelemõtlemiseks prantsuse ajaloolase Marc Bloch'i kolm südamevaluga öeldud lauset:

"Aga pettuse konstateerimisest ei piisa. Tuleb paljastada ka tema motiivid. Esiteks juba sellepärast, et teda paremini avastada."

Tiit Merenäkk

P.S. Ning veel peaks Riigikohtule meelde tuletama tähtsat tõsiasja, mida EV-s taasiseseisvumisjärgsetel aastatel senini on lausa meeletult maha vaikitud. Nimelt püütakse siin pidevalt hurjutada neid kriitilisi kodanikke, kes näevad meie igapäevahädade põhipõhjuseks vene nõukogude okupatsioonipärandit. Põhiliseks vastuargumendiks on olnud väide, et 1918. aastasse läksime ka Venemaa pärandiga ja vaat millise riigi me siiski lühikese ajaga püsti panime!

Kuid kõik see sai võimalikuks vaid tänu ühele suurele erinevusele, põhieeldusele riigi tõrgeteta toimimiseks. Tollal tulime Tsaari-Venemaa õigusriigist, kus kohtutes kehtis kõikjal TÕELINE (st. ÕIGLANE!) KOHTUMÕISTMINE. Kohati oli see isegi lausliberaalne, mis puudutas näiteks protsesse nn. revolutsionäärade üle ja nende kinnipidamist. Kes seda ei usu, võiksid läbi lugeda Marta Lepa "Mälestused" I-II (1922 – 27).

LÕVI-PRITSU LOOD II

Paar päeva peale oksjoni ilmus üks heinaomanikkudest ja tõi kaebekirja läbivaatamiseks kihelkonnakohtule, kus Orajõe vallakohtu kuulmata tembu üle kaevati; talunikul ei ole ühtegi maksu võlgu, kellegi poolt mingisugust nõudmist esitatud, korruga aga tuleb Orajõe vallakohtu esitus ja müüb tema heinad kõigist protestidest hoolimata maha. Palutakse kaitset niisuguse omavoli vastu ja süüdlastele karistust. See kiri saadeti ära. Teisel päeval läks teise peremehe poolt, kes nagu teada, heinu omaks luges, samasugune kaebus kihelkonna kohtusse. Võib arvata, kui segi läks kihelkonna-kohtuniku pea neid kaebusi lugedes! Varsti tuli ka kuri kiri vallakohtule: antagu viibimata seletust, kas ja kuidas niisugune asi võis sündida!

Nüüd on Lõvi-Pritsu reshiim ometigi otsas, mõtlesin mina. Kuid asjata mõtlesin nõnda. Algas kõva protsess, mille lõppu mina enam ei näinud. Lõvi-Prits vastas kihelkonna kohtuhärrale väga algupäraselt: tema ja ta kaas-kohtunik tulnud juhtumisi Dreimannist mööda. Näinud seal mereääres suurt rahvakogu, kuulnud karjumist, sõimamist, kisendamist. Lähemale minnes selgunud, et heinte pärast tülitsetud. Terve küla olnud jalul ja kahes laagris ühe ja teise omaniku poolt. Asi olnud tõsine. Iga silmapilk olnud vihast kokkupõrkamist oodata, mis haavamistega ja surmajuhtumustega oleks lõppenud. Vaigistamine ja rahustamine ei ole aidanud. Seal tulnud nemad kolleegiga hea mõtte peale: on heinad, tüli põhjus, kadunud, on ka riid kadunud. Ja sellest geniaalsest mõttest haaratud, müünud nad heinad maha ja lepitanud tülitsejad (muidugi liiguga, kuid seda ei öeldud). Kuid kohtuülemuse peale oli see harukorraline seletus ometi mõju avaldanud, sest algas pikem uurimine ja protsess, mis, nagu ma pärast kuulsin, mõnerubalise trahviga algupärasele oksjonitegijatele lõppenud.